

GŁOS LESZCZYŃSKI

Polski katolicki, bezpartyjny dziennik dla wszystkich stanów.

Wskazywał na wyjątkiem niedziel i świąt.
Wskazywał na wyjątkiem niedziel i świąt.
Wskazywał na wyjątkiem niedziel i świąt.

OJCZYZNĘ BUDOJE SIĘ
SPEŁNIANIEM OBOWIĄZKU!

Wydawca: Drukarnia Leszczyńska Spółka z o.o.
Adres redakcji i administracji:
Leszno (Woj. Pozna.) ul. Wolności 21. Tel. 61 i 64.
Warunki prenumeraty i ogłoszeń na ostatniej stronie

Nr. 18.

Leszno, wtorek, dnia 22 stycznia 1929 r.

Rok. X.

1863—1929.

W 66-tą rocznicę Powstania Styczniowego.

Wśród wysiłków zbiorowych ducha polskiego nad odzyskaniem niepodległości, powstanie 63-go roku krwawymi zgłoskami zapisało się na kartach dziejów martyrologii Polski porobobrowej.

Powstanie styczniowe przed 66 laty jest jednym z tych odruchów gnębiętego narodu, który wobec świata przemówił rozpaczonym czynem, że Polska do trumny wpełznąć się nie da bo żywym jest tworem.

Przez kilka generacji, od chwili gdy wraza przemoc trójzaborcy wymazała nas z karty państw Europy, stałe w sercach gorących patriotów tli się święty znicz miłości ziemi ojczystej i płonie żągiew zrozumiałego buntu.

Polska porobobrowa to gorący wulkan, który wybucha nienotowaną w dziejach jakiegokolwiek narodu lawiną ukochania wolności.

Idzie więc młodzież polska, zbrojna wiarą w słuszność sprawy i ginie w ciemnych borach, bez światłków swego bohaterskiego czynu, z hasłem dla Ciebie Polsko i dla Twej chwały.

W dziejach naszego narodu powstanie 1863 roku jest ostatnim akordem wielkiej epoki zakątko w leszdanym narodu, jest to ostatni tragiczny raport oświeci: Za naszą wolność i wasza!

Pamięć o tym czynie nie może zginąć tak przedko w narodzie polskim. Jeszcze żyją świadkowie tej krwawej tragedii, jeszcze są rodziny, które oplakują zgon tych ofiarnych sunów Ojczyzny, co rzucili miennie i tycie swe na ołtarzu wielkiej sprawy.

Dlatego też Polska nie może zapomnieć o tych bohaterskich wysiłkach, zwłaszcza dziś, gdy zbija korona wolności wieńczy jej skroń, gdy purpura dostojństwa i władza potęgą znaczą nowy etap swego pochodu dziejowego.

Poprzez pokolenia pamięć o tragicznych dniach niewoli iść musi ciągle świeża, wspomnienie niech zostanie trwałe, a w sercu narodu niech pomnik spłowy wyrty zostanie dla tych którzy posłuszni świętym nakazom Ojczyzny szli umierać, aby zmarłych wstać w nowych szczęśliwszych pokoleniach.

W wolnej Polsce od lat dziesięciu święcimy każdą rocznicę zbrojnego czynu o wolność, jako uroczyste święto narodu, z którego płynie ożwieże źródło nadziei, w lepszy świt, w jaśniejsze słońca promienie.

A już specjalnie dla Wielkopolski i dla Pomorza rocznica powstania styczniowego jest podwójnym świętem, bo zarazem rocznicą wyzwolenia z niewoli pruskiej.

Jeżeli w styczniową rocznicę wspominamy o przeszłych bohaterskich pokoleniach, to nawołujemy przeszłość z teraźniejszością, bo historia jednym łańcuchem ciągnie się przez niezliczone generacje.

Bądźmy więc mocnym ogniwem w tej historycznej ciągłości, łączmy nieustannie chwalebna przeszłość naszą z pełną promienną nadzieją przyszłości, a zostawmy następnym pokoleniom pomnik, którego wroga moc nie skruszy, ani też burze dziejowe nie zlamają.

Niemiecka flota wojenna.

„Berliner Tageblatt” zapowiada, że budżet min. „Reichswehry” wynosi okrago 704 milj. marek. — „Berliner Tageblatt” przytacza równocześnie cały szereg cyfr, dotyczących budżetu marynarki. Mianowicie na pancernik A przeznaczono w tym budżecie 13.400.000 mk. a w innych pozycjach, przeznaczonych na budowę nowych okrętów, etat marynarki przewiduje ostatnią ratę na budowę małego krążownika „Koeln” w wysokości 6.900.000 mk. i trzecią ratę na budowę małego krążownika E. w wysokości 6 milionów mk. plus dodatki na uzbrojenie artylerji. Rata końcowa na 6 wielkich łodzi torpedowych przewidziana jest w budżecie w kwocie 3.600.000 mk. Reszta budżetu marynarki przewiduje wydatki na zmodernizowanie uzbrojenia artylerji okrętu liniowego „Hannover” w wysokości 1 miliona marek.

Z ostatniej chwili.

Szopki odwetowców niem. i obawy republikanów.

Warszawa, 21. I. (AW.) „Ekspress Poranny” donosi z Berlina, iż z powodu przypadającej w dniu 27 stycznia br. 70 rocznicy urodzin b. cesarza Wilhelma, w całych Niemczech wrą gorące przygotowania do uroczystego obchodu tej rocznicy. Ze wszystkich stron udają się pielgrzymki do Doorn z

holdem dla b. cesarza.

Prasa republikańska donosi, że organizacje „Stahlhelmu” pragną sprowokować rozruchy komunistyczne aby dokonać zamachu stanu. Hindenburg ma być usunięty od władzy.

Rozruchy komunistyczne na Łotwie.

Ryga, 21. I. (AW.) W dniu wczorajszym miało być widowisko rozruchów komunistycznych. — Władze zezwoliły na pochód socjalistom, natomiast odmówiły zezwolenia na pochód komunistom, wobec czego komuniści przyłączyli się do pochodu socjali-

stów. Tłum komunistów stawiał ostry opór policji i obrzucił ją kamieniami. Wywiązała się kilkugodzinna walka. Aresztowano 30 przywódców komunistycznych, w tem 10 specjalnie przybyłych agitatorów z Moskwy i Mińska.

Wypadek samochodowy.

Leszno, 21. I. Dziś około 11 godz. wydarzył się przykry wypadek samochodowy, mianowicie na ul. Dworcowej między Ryńkiem a ul. Grodzką wpa-

dła pod koła taksówki miejskiej jakaś nieznana bliżej panna. Dzięki przytomności kierowcy samochodu, który w czas zahamował taksówkę, obszło się bez poważniejszych obrażeń.

Treść noty polskiej do sowietów.

Onegdaj po południu (w sobotę) doręczył poseł Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie p. Patek za pośrednictwem Komisarza ludowego p. Litwinowi drugą z kolei notę Rządu polskiego w sprawie proponowanego przez sowietów protokołu w związku z paktem Kelloga.

Nota stwierdza, że odpowiedź sowietów na pierwszą notę polską zawiera szereg błędów sformułowanie stanowiska Z. S. R. R. Dalej mówi nota, że rząd polski uważa za konieczne wyrazić swe wielkie zadowolenie, że rząd Z. S. R. R. w tak wyraźnej formie oświadczył, że nie ma żadnych zastrzeżeń przeciwko udziałowi Rumunii w protokole, omawianym w nocie Pańskiej z 29. 12. 1928 r.

Co do propozycji rządu Z. S. R. R. wzięcia przez Polskę inicjatyw w sprawie wyjaśnienia stanowiska Rumunii co do przystąpienia jej do przysiężnego protokołu, rząd polski oświadcza swą gotowość podjęcia sugerowanej mu przez rząd Z. S. R. R. inicjatywy.

Przechodząc do sprawy udziału państw bałtyckich w protokole, rząd polski raz jeszcze stwierdza, że zaakceptowały one gotowość przystąpienia do paktu Kelloga. Rząd polski podtrzymuje w dalszym ciągu swe stanowisko, że państwa bałtyckie, o ile wyrażą ku temu swą gotowość, winny wziąć udział w podpisaniu protokołu, niezależnie od tego, czy w chwili jego podpisania pakt Kelloga, będzie już przez to lub inne państwo bałtyckie ratyfikowany.

W myśl wyrażonej na wstępie zgody rządu polskiego do przystąpienia do praktycznego omawiania procedury zawarcia protokołu, rząd polski polecił p. posł. Patkowi podjęcie niezbędnych w tej sprawie pertraktacji z rządem Z. S. R. R.

„Precz z żydami i komunistami”

Wzrost antysemityzmu na sow. Białej Rusi.

Mińsk (AW.) Z Borysowa donoszą o starciach ulicznych. Grupa ludzi dokonała szeregu napadów ulicznych na komunistów, a następnie pobiła kilku komunistów robotników na fabrykach. Wieczorem wdarli się napastnicy do lokalu komsomolców, gdzie odbywały się narady. Zebranych dotkliwie pobito, lokal zburzono, polamano drzwi i okna. Papasnicy krzykali: „Precz z żydami, precz z komunistami”. Pisma sowieckie podają, że doszło do bójek, podczas których raniono jednego milicjanta, kilku robotników i komsomolców.

Na cześć arcykatedy.

Moskwa, (Rps.) Sowiet gubernjalny w Niżnim Nowogrodzie wystąpił z projektem przemianowania osady fabrycznej „Rastapino” na miasto o nazwie „Dzierżyński” na cześć zmarłego przed dwoma laty krwawego szefa czerezwyczałki sowieckiej, Dzierżyńskiego.

Antysemityzm na Litwie.

Donoszą z Kowna o masowych gwałtach i pogromach ludności żydowskiej przez członków Związku „Żelaznego wilka”. W związku z temi wypadkami udał się do Waldemarasa przewodca b. frakcji żydowskiej b. sejmiku litewskiego, adw. Robinson, z prośbą o interwencję oraz ukroczenie samowoli członków tego Związku.

Król albański.

Wiedeń, 19. I. (PAT.) Dzienniki donoszą z Białogrodu: „Politica” twierdzi, że w Tyranie krąży pogłoski, jakoby król Zogu był otruty. Chorobę jego (Wiemarza) podawaniem mu dawek trucizny.

Zamęt wojny domowej w Afganistanie

Amanollah znów królem? Pisma angielskie donoszą, jakoby Amanullah ogłosił się królem Kandaharu, położonego — jak wiadomo, w południowej części Afganistanu. Król został skłoniony do tego kroku przez wiarę mu szczer Doranów, jeden z najliczniejszych szczerpów całego kraju.

Rozbicie się państwa. Dalsze wiadomości z Afganistanu głoszą, że państwo wskutek wojny domowej rozpadło się na trzy części: 1) obszar Kandaharu z Amanullahem jako królem, 2) prowincja wschodnie z miastem Dżallalabad, 3) obszar Kabulu z nowym królem Kabilullahem.

„Piękne” widoki. Należy się z tem liczyć, że z chwilą stopnienia śniegów rozgorzeją znów w Afganistanie zacięte walki.

Amnestja w Meksyku.

Londyn, (ATE) Nowy prezydent Meksyku ogłosił ogólną amnestję dla katolików, uwięzionych pod zarzutem sprzeciwu władzom państwowym. Amnestja ta jest uważana za przygotowanie do zawarcia konkordatu z Watykanem.

Rewolucja w Guatemali.

Z Meksyku donoszą, o wybuchu rewolucji w północno-zachodniej Guatemali (republika w środkowej Ameryce). Na czele rewolucji stoi dawny minister wojny, generał Jorge Ubico, w którego rękach znajdują się już dwa miasta, tj. Ratalhuleu i Mazatenango. Połączenia telegraficzne i telefoniczne z Guatemalą są zerwane.

Skutki trzęsienia ziemi.

W południowej Ameryce. Londyn, (ATE.) Według ostatnich wiadomości z Caracas podczas ostatniego trzęsienia ziemi w Cumana zginęło 200 osób, poniesiono śmierć. Liczba rannych przekracza 1000 osób, a wyrządzone szkody wynoszą około 10 milionów dolarów. Prezydent rzeczypospolitej, Gomez, wydał rozkaz, aby okręty z ładunkiem żywności i środków leczniczych udaly się do miejscowości, nawiedzonych trzęsieniem ziemi.

W Chinach. Dzienniki donoszą z terenów, nawiedzonych trzęsieniem ziemi w prowincji Szansi, że w mieście Szenni zginęło 82 ludzi. Jedna pagoda i 14 domów uległo zniszczeniu.

** Kradzież bezcennego dokumentu. Z jednego z klasztorów w górnej Austrii został w niezwykłym sposobie skradziony niezwykle cenny rękopis Krzysztofa Kolumba. Wartość rękopisu szacowana była na sto tysięcy koron.

St. 2. **WYKAZOWY**
Co pisać inni? 1929 r.

Wiek niewoli pozostawił rdzawe plamy.

W ostatniej swej rubryce, „Notatki” pisze utalentowany feljetonista „Rzeczypospolitej” pod tytułem: „Memento” co następuje:

— Najtragiczniejszą, najsmutniejszą i najbardziej ponurą kartą dziejów Rosji — mawiał Aleksander Siergiejewicz Siłczow — mawiał Aleksander Siłczow — jest karta pierwsza, zawierająca prośbę delegacji rosyjskiej skierowaną do cudzoziemców:

„Ziemla nasza sziroka i obilna; no poriadka w niej niet. Prjyjdite i prawite nami” (Kraj nasz jest wielki i żyzny, ale porządku w nim brak. Przyjdźcie i rządźcie nami.) Od czasu gdy w pamięć mi zapadła opinia Siłczowa minęło lat sporo.

Przysła na Rosję plaga wojny, tragedia rewolucji i wreszcie straszna tortura bolszewizmu, a jednak nie zmieniłem zdania. Jednak i dziś jestem przekonany że najtragiczniejszą, najsmutniejszą i najbardziej ponurą kartą historii rosyjskiej jest owo „przyjdźcie i rządźcie nami”.

Śłowa te, jak „Mane Tekel Fares” wypisane na kołeczku państwa rosyjskiego, były zapowiedzią wszystkich nieszczęść narodu najbogatszego i najliczniejszego w Europie. Niewola tatarska, trypania carów i ścieś pającza niemieckiego, „Drang nach Osten” i wreszcie bolszewizm, dyktatura gwardii przybłędów nad sta milionami biernego stada — we wszystkim ten dźwięczny słowo:

— Przyjdźcie i rządźcie nami.

My Polacy nie mamy we krwi tej tragicznej bierności nasza psychika narodowa nie jest przesycona taką beznadziejną rezygnacją i beznadzią.

A jednak... Jednak wiek z górą niewoli pozostawił i na naszej psychice rdzawe plamy.

Odsunięcie gwałtem narodu polskiego od możliwości rządzenia sobą pozostawiło ślady...

Raz po raz słyszemy wołania o monarchję, o dyktaturę... Raz po raz słyszemy jakby echo owego porządku nam brak; przyjdźcie i rządźcie nami”.

Nie mówię o tych, którzy wzdychają do bata mając nadzieję w jego cieniu znaleźć żerowisko, lecz o tych którzy już stracili miarę we własne siły i wpaśli w bierność.

Nie przeczę, że dyktatura, czy absolutyzm mogą wznieść państwo do chwilowej potęgi, lecz potęga budowana batem, jest kruchą jak tron Piotra Wielkiego i Katarzyny Wielkiej, potęga budowana pracą a nie współpracą całego narodu, to gliniany bałwan, który się rozsyple od jednego silniejszego podrychu wojny, czy rewolucji.

Nie zapominajmy, że tragedia narodu rosyjskiego było owo:

— Przyjdźcie i rządźcie nami.

C. hr. Zan.

Eksplodują bomb w Ameryce.

W jednym z domów w Detroit nastąpiła dziś eksplozja bomby, przyczem dom został zupełnie zniszczony, a nadto zapalił się dom sąsiedni. Wskutek eksplozji zginęło 6 osób. W czasie usuwania gruzów znaleziono 2 ciężko rannych ludzi. Przypuszczalnie byli oni sprawcami zamachu.

Pociąg tonie w śniegu.

Białogród, (PAT.) Z Zagrzebia donoszą, że ekspres Zagrzeb-Split, został w górzystej miejscowości Likka zaskoczony przez gwałtowną zawieję śnieżną, która zablokowała pociąg. Zwally śnieżne dosięgają wysokości 7 metrów. Na pomoc zablokowanemu ekspresowi pospieszyły ekspedycje ratunkowe.

Fortepian „kontrewolucjonista”.

Prawowierci bolszewicy muszą zadowolnić się „harmonijką” (harmonijką) lub bałabajką.

„Wieczniarza Moskwa” donosi że sowieci leninogródzki postanowił dokonać prawdziwie „proletariackiej” reformy w zakresie instrumentów muzycznych.

Ponieważ fortepiany wyrabiane w znanej fabryce Offenbacha, nie znajdują wcale nabywców, sowieci więc uchwalili zaniechać dalszej produkcji fortepianów i zamiast nich wyrabiać harmoniki.

I nie dziwne. W Rosji sowieckiej nabywca fortepianu uchodziłby za podejzrzanego o kontrewolucję „burżuja”. Amatorzy muzyki więc muszą zadowolnić się instrumentami narodowymi: bałabajką lub harmonijką.

SPRAWY GOSPODARCZE.

gp) Zasoby węgla na Śląsku Opolskim. Wzwyższy urząd górniczy we Wrocławiu wydał nowe obliczenie zasobów węgla na Śląsku Opolskim. Zasoby węgla w głębokości 100 metrów w kopalniach obliczone na 1,614 milionów ton, w głębokości pokładu siódemkowego na 1,336 milionów ton, w pokładach ostatnich na 473 miliony ton. Ogólne zasoby węgla wynoszą zatem 3,413 milionów ton.

gp) Wydajność kopalni węgla. S. A. Standard-Nobel dowiercił z końcem listopada 14 ub. r. szyb, uzyskując w głębokości 1492,5 m. wytwórczość ropy w wysokości 15 ton na dobę i 6 m. sześć. gazu na minutę; po podwierceniu do głębokości 1496 m. wytwórczość ropy zwiększyła się do 33,6 ton na dobę a wytwórczość gazu do 10 m. sześć. na minutę. Towarzystwo Akcyjne „Limanowa” po dalszym wierceniu uzyskało w szybie „Joffre V” w Mraznicy w głębokości 1408,1 m. wytwórczość ropy w wysokości gazu do 50 m. sześć. na minutę.

gp) Podciąg pasażerskie przyspiesza bieg. Min. Komunikacji opracowuje obecnie plany, dotyczące przyspieszenia biegu pociągów pospiesznych w kraju. Przyspieszenie ruchu na P. K. P. nastąpić ma po wzniesieniu torów i przebudowie szeregu mostów kolejowych. W najbliższym czasie rozpocznie krajowa wytwórnia parowozów budowę nowego typu lokomotyw, systemu amerykańskiego, osiągniętych szybkość 110 km. na godzinę.

gp) Rozkwit Gdańska. Świetny rozwój miasta Gdańska zaznacza się nowymi inwestycjami. Dla rozszerzenia komunikacji wewnętrznej miasta zbudowana będzie wkrótce nowa linia tramwajowa, łącząca periferię z miastem. Koszt budowy tej linii wyniosą ok. trzy ćwierć miliona guldów gdańskich.

Z CAŁEJ POLSKI.

Harczer Jeliński u p. Prezydenta.

Kancelaria Prezydenta Rzplitej wyznaczyła audjencję u p. Prezydenta harcerzowi Jelińskiemu. Jak wiadomo dzielny harcerz wyjeżdżając z Warszawy w podróż naokoło świata udał się do p. Prezydenta, który złożył swój podpis na pierwszej stronie pamiątkowej księgi. P. Prezydent zamknął książkę również swoim podpisem. Pamiątkowa książka będzie ofiarowana Muzeum Narodowemu.

„Zagadkowa” epidemia.

Prasę obiegła wiadomość o jakiejś nowej, nieznanym epidemii wśród uczniów świątoblińskiego seminarjum nauczycielskiego. Okazało się, że żadnej epidemii nie było, że jedynie polegała ona na symulacji uczniów niższych kursów. Dokonywane w klasach pod czas pauz silne nacieranie szyć, powodowało silne nabrzmienie karku i tułowia, — wprowadziło w błąd lekarza szkolnego p. dr. Bernartowicza. Owe symulacje dokonywane były w celu spowodowania wcześniejszego zwolnienia na ferie świąt Bożego Narodzenia, co też się i stało, bo kursy wstępny; I, II i III zwolniono od zajęć szkolnych w dn. 17-go grudnia.

Skutki powieści kryminalnych.

Donoszą z Łodzi o aresztowaniu szajki młodocianych włamywaczy w wieku od lat 11—15. Nazywali się oni „banda Arsena Lupina”. Aresztowano siedmiu chłopców.

Wychodźstwo do Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Wiadomość „New York Herald” o oświadczeniu przewodniczącego amerykańskiego komitetu emigracyjnego, sen. Johnsona, który miał zapowiedzieć wniesienie do izby reprezentantów i do senatu projektu ustawy o zupełnym zamknięciu granic Stanów Zjednoczonych dla emigracji wzbudziła w kołach niemieckich żywe zainteresowanie. W sferach niemieckich żegluga transatlantycznej wyraża przekonanie, że uzasadniony względami higieny ultrarady-

kalny projekt sen. Johnsona, znanego zresztą oddawna przeciwnika emigracji i zwolennika hasła: Ameryka dla amerykańców, nie uzyska aprobaty ciała ustawodawczego i spotka się ze sprzeciwem nowego prezydenta Stanów Hoovera. Zdaniem tych samych sfer liczyć się jednak należy z możliwością, że akcja sen. Johnsona i jego zwolenników doprowadzić może do dalszego obniżenia kontyngentów emigracyjnych.

Rządy dyktatorskie w królestwie jugosłowiańskim.

(SAP.) Król Aleksander dokonał zamachu stanu bez rozlewu krwi i zamianował rząd, w którym są zarówno Serbowie jak Chorwaci a obok byłych ministrów także kilku ludzi nowych. To też ludność przyjeta nowy rząd naogół z zadowoleniem, gdyż nie było ani „zwycięzców” ani „zwycięzonych”. Zamach był zapewne od dłuższego czasu przygotowany. Wskazuje na to szybkość, z jaką ogłoszono szereg rozporządzeń, zmieniających ustroj Jugosławii. W sprawie najważniejszej, mianowicie zadań Chorwatów, gabinet gen. Żiwkowicza nie zajął jeszcze wyraźnego stanowiska. Dużo jednak przemawia za tem, że żądanie opozycji chorwackiej nie będą spełnione.

Większość Serbów sądzi, że zatarg z Chorwatami powstał jedynie skutkiem niedomagań aparatu administracyjnego. Gdy się usunie niesumiennej i sprzedajnych urzędników, gdy się zmniejszy ciężary podatkowe uciskające Chorwatów, to zdaniem niarodajnych kół bełgradzkich rozgorzenie Chorwatów zniknie. W tej myśli gen. Żiwkowicz poczynił duże zmiany wśród urzędników i zapowiedział reformę administracji. Jugosławia ma być podzielona na kilkanaście małych prowincji.

Nie tego żądają przywódcy opozycji chorwackiej, Maczek i Pribicewicz. Chcą oni takiej reformy, któraby Chorwatom dała całkowitą autonomję. Niektórzy Chorwaci idą jeszcze dalej, żądając stworzenia z Chorwacji oddzielnego państwa, złączonego z Serbią jedynie osobą króla.

Politycy chorwaccy nie wierzą, by gabinet gen. Żiwkowicza był gotów do takich reform. Dr. Maczek uważa przewrót z dnia 5. stycznia za ostatnią próbę ujarznienia Chorwatów. Oświadczenie to pojawiła

się w jednym z dzienników węgierskich, ale wobec groźby podjęcia do odpowiedzialności dr. Maczek swą opinię odwołał. Pisma chorwackie, wychodzące w Zagrzebiu, podlegają surowej cenzurze.

W rządzie gen. Żiwkowicza jest obecnie 5 Chorwatów. Początkowo było 3-ech, ale niedawno król powołał jeszcze 2 Chorwatów na stanowiska ministrów spraw zagranicznych oraz przemysłu i handlu. Ministrem spraw zagranicznych w miejsce chorego dr. Marinkowicza został dr. Kumanudi, b. minister skarbu, a ostatnio burmistrz Białogrodu. Ministrem handlu jest dr. Mazurancz.

Liczba Chorwatów w rządzie jest więc pożądana, ale Chorwaci nie są z tych nominacji zadowoleni. Twierdzą oni, że ci ministrowie nie reprezentują wcale społeczeństwa chorwackiego. W życiu politycznym udziału przeważnie nie brali i do stronniczo politycznych — tembardziej do opozycyjnych — nie należą.

Opozycja nie jest więc z pierwszych kroków rządu zadowolona. Czy jednak opozycja stronniczo Maczeka i Pribicewicza jest istotnie opozycją całej ludności Chorwacji, czy ta ludność nie zadowolili się reformami administracyjnymi i gospodarczymi, czy będzie istotnie żądać zupełnej reformy Jugosławii, to okaże się w najbliższych miesiącach.

Rząd gen. Żiwkowicza chce być uważanym za gabinet przejściowy, po którym znowu przyjdą rządy parlamentarne. Ale szybkiego przewrotu do parlamentarizmu oczekiwania nie należy. Świadczy o tem choćby fakt, że budynek Skupszyny ma być zamieniony na koszar, a budowę nowego wspólnego parlamentu przerywano.

—o—

składa na prestiż dworu panującego. Wilhelm II, jako pozbawiony zmysłu etycznego i poczucia tego, co dlań, w obecnym jego położeniu, wypadła lub nie wypadła, nie zrozumiał dotąd, że jedynym paragrafem przyzwrotności byłaby jak największa skromność i cicha, oraz usilne staranie, aby o nim jak najbardziej zapomniano. Tymczasem ex-kajzer zachowuje się wprost przeciwnie.

Powstanie murzynów w Kongo.

W Kongo francuskim (Centralna Afryka) wybuchło groźne powstanie krajowców. Zamordowano wielu białych kolistów. Powstańcy zażądali od francuskiego zarządu kolonialnego wycofania wojsk francuskich na odległość 60 kilometrów od Banquy, grożąc w przeciwnym razie rozstrzelaniem jeńców i zrównaniem stacji wojskowej Bosali z ziemią.

Bojkotowanie Japończyków.

Szanghaj (AW.) Bojkot towarów japońskich i ruch strajkowy w japońskich przedsiębiorstwach przybiera coraz większe rozmiary. Zastrajkowały chińskie załogi, obsługujące okręty japońskie. Specjalnie wystawione przez chińczyków pikiety nie dopuszczają robotników do przedsiębiorstw japońskich, agitując za strajkiem. Bojkot przybrał tak ogromne rozmiary, iż całkowicie sparaliżował działalność japońskich przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych.

Zmiany w sądownictwie.

Dalsze dymisje. Warszawa. (AW.) W związku z zmianami w sądownictwie na skutek wprowadzenia w życie dekretu o ustroju sądownictwa w kołach politycznych, krąży pogłoski, że w najbliższym czasie zostaną przeniesieni w stan spoczynku prezes Sądu Najwyższego p. Aleksander Mogilnicki oraz sędzia Sądu Najwyższego p. Ignacy Baliński.

Militaryzm pruski.

Berlin, 19. 1. (AW.) Preliminarz budżetowy Rzeszy Niemieckiej na r. 1929/30 wykazuje sumę 10 miliardów mkn. wobec 9,7 miliardów mkn. w roku ubiegłym. Podwyższone zostały wydatki w budżecie Reichswehry o 11 milj. oraz w urzędzie dla spraw zagranicznych o 7 milionów.

70-lecie ex-kajzera.

Za kilka dni gotuje się uroczystość w Doorn, obecnej siedzibie zdeironizowanego ex-pogromcy świata. Będzie to 70 rocznica urodzin dawniejszego Wilhelma Hohenzollerna. Na te uroczyny zjechać się ma do pałacu w Doorn znaczna część b. rodziny cesarskiej, z ex-kronpryncem na czele, oraz pewne coraz się zmniejszające koło wielbicieli dawnego władcy. Uroczystość będzie miała wszelkie pozory majestatyczne z marszałkami, szambelanami i wszystkim, co się

Z POGRANICZA.

KRONIKA.

Wtorek, dnia 22-go stycznia 1929 r.
Wincentego i Anastaz. M.

Wsch. sl. g. 7 m. 31. Zach. sl. g. 16 m. 4.
Wsch. ks. g. 12 m. 54. Zach. ks. g. 5 m. 32.
Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej Sandmiersko-Wielko polskie Hodowli Nasiona w Antoniach -
Poniedziałek, dnia 21. 1. godz. 7 rano: Temper. powietrza -
6,4 - cisza, pogodnie ciśnienie atmosferyczne 767,8
wilgotność 92 %, W ubiegłe dobie temperatura najwyższa
- 0,5 najniższa - 8,9. Ilość opadu 0,0

LESZNO.

1) Pokwitowanie. W administracji naszej złożył p. Grzesik 6,- zł na Tow. św. Wincentego a Paulu, zamiast przybyć na herbatkę.

Stacja opieka nad dziećmi i kropła mleka (ul. Skarbowska). Przyszłe przyjęcie niemowląt we wtorek 22 bm. o godz. 3-tej po poł.

1) Chór Kościelny. Już w wtorek o godz. 8-mej wieczór odbędzie się w Domu Katolickim roczne walne zebranie Chóru Kościelnego, na które zaprasza się wszystkich członków tak czynnych jak i nieczynnych.

1) Miejskie Koło L. O. P. P. w Lesznie. Przypominamy w ostatniej chwili, że dziś (w poniedziałek) 21 b. m. o 8-mej godz. wiecz. (na małej salce Hotelu Polskiego, odbędzie się ogólne walne zebranie miejskiego Koła L. O. P. P. Ze względu na ważność przewidywanych obrad, jak i doniosłość rozwoju samej instytucji, apelujemy do wszystkich członków naszego Koła o liczne przybycie.

1) Zabawa Tow. Pań św. Wincentego a Paulu. Wesoło bawiono się w ub. sobotę w Hotelu Polskim, gdzie Tow. Pań św. Wincentego a Paulu urządziło herbatkę z tańcami. Liczne grono sympatyków tego filantropijnego towarzystwa z ochotą popierało szlachetny cel zabawy, bawiąc się wesoło do rana. Tańce prowadził p. kpt. Trószński, lekarz wojskowy. Sala upiększona była kwiatami, publiczność w barwne przybrana czapczki, zarzucała się serpentynami i konfetti. Orkiestra 17 p. ul. przgrywała należącym z działością werwą i animuszem. Za mile urządzonej rozrywki należy się do Towarzystwa uznanie i podziękowanie.

1) Poległym z 55 pp. W sobotę ubiegłą (19 bm.) przypadła dziesiąta rocznica istnienia 55 Wielkopolskiego pułku piechoty a na znak tej uroczystości wywieszono na gmachu koszar chorągwie narodowe. O godz. 8-mej wśród gestych zmrozków zimowego wieczoru, na dziedzińcu koszarowym wyległy oddziały żołnierzy, których niewyżądne sylwetki niemal tajemniczo przesuwały się na przeznaczone sobie miejsce; wśród ciszy wieczoru przerywanej jedynie poszumem wiatru między nagimi konarami drzew, padały od chwili do chwili krótkie komendy. Gdy już wszystko było w porządku, zapalono dwa stosy trzaw, a równocześnie pomnik do którego frontem ustawili się szeregi, froszły nagle wspaniała kaskada elektrycznego światła, tworzącego z migoczącymi odblaskami płonących stosów, przepiękny czarodziejski wprost obraz. Nastąpił apel poległych na polu chwaly, a przemówienie ku ich cześć wygłosił dowódca 55 pp. p. pułk. Kustron. Przed pomnikiem

delegacje oficerów i podoficerów złożyły wieńce i zwyczajem żołnierskim przy oddawan. hołdu poległym bohaterom, oddano trzykrotną salwę karabinową. Po chwili postacie żołnierzy wyprężyły się na „baczość“ oficerowie salutowali, niezliczne osoby cywilne odkryły swe głowy - i dwunastuwa cisza, była dalszym aktem hołdu dla tych którzy spełnili swój krwawy obowiązek obrońców Ojczyzny. Pod koniec wreszcie orkiestra odegrała marsza żałobnego. W dniu następnym (w niedzielę) w związku z 10-letnim istnieniem pułku, odbyła się w kościele farnym uroczysta Msza św. a po niej defilada na rynku, którą odebrał p. pułk. Kustron w otoczeniu przedstawicieli Magistratu i Rady Miejskiej m. Leszna.

1) Walne zebranie Ch. Dem. W dniu wczorajszym (niedziela) odbyło się w Domu Katolickim walne roczne zebranie Polskiego Stronnictwa Chrześcijańskiej Demokracji. Zebranie, na które przybyła duża liczba członków, zajął przez Rzępka zwięzła charakterystyka prac dokonanych w ubiegłym roku i podkreślenie, że w roku bieżącym też wyścilek niemały będzie potrzebny, aby podołać należycie zadaniom. Następnie członkowie zarządu złożyli sprawozdania z działalności za rok ubiegły, wykazując stały wzrost i okazałe sukcesy Ch. Dem. na naszym terenie w związku z wyborami do Sejmu i Senatu a ostatnio do Rady Kasy Chorych. Prowadzenie osiągnięte bez hałaśliwej reklamy z wykluczeniem demagogii, świadczy, że zdrowy umiarkowany na zasadach katolickich i narodowych oparty ruch chrześcijańsko-społeczny zdobywa sobie coraz silniejsze uznanie i poparcie wśród szerokich sfer. W dalszym ciągu zebrania pod przewodnictwem p. rektora Kutnera dokonano wyboru nowego zarządu, którego skład z małymi zmianami pozostał ten sam, co poprzedni. Prezesem został p. Józef Rzępka, wiceprezesem p. rektor Kutner, (w miejsce p. Fr. Nowakowskiego) preza Rady Miejskiej, sekretarzem p. Robenek' zast. sekret. p. Bartłewicz Marcin, skarbnikiem p. Gryczka' m. p. zrem. p. Papież. Ławnikami pozostali nadal pp. Perel St., Drygas, Galecki; Kawecki; Szymandiewicz, Szymczak, Tyczyński i Roszak budowniczy. Rewizorami kasy są pp. Zieliński, Rzeźniczak i Misiarczyk, wreszcie do komisji wyborczej należą nadal jako członkowie pp. Płosicka, Bługowa, Kordusowa; M. Przemek, Kędzióra, Warłowski; Dudkiewicz; Papież, Michalski, Staniszewski; Kaźmierczak; Skrzypanczak, Kwasiewicz i Rzeźniczak. - W wolnych głosach p. Kaźmierczak interpelował p. prezesa R. M. Nowakowskiego jak przeciwdziałając istniejącym w pewnych domach i zagrażającym nawet zdrowiu lokatorów nieporządkom, a które zainteresowani właściciele nie usuwają. P. Misiarczyk wniósł projekt, aby Rada Miejska co pewien czas zwoływała dyskusyjne zebrania, na których informow. by szersze koła obywateli o ważniejszych sprawach gospodarki miejskiej. Ostatni wniosek przyjęty z zupełnym uzaniem, powsta nowo rozpatrzyć przychylnie i skutecznie, podobnie jak sprawę, poruszoną przez p. Kaźmierczaka. Poza tym w wolnych głosach między innymi przemawiali pp. Nowakowski, Kutner i Rzępka' który swe wywody zakończył życzeniem, aby zdrowe idee Chrześcijańskiej Demokracji w jak najkrótszym czasie przejęły najszerze warsiwy polskiego społeczeństwa. Po

odśpiewaniu zwrotki „Boże coś Polskę“ prezes p. Rzępka zakończył obrady słowami staropolskiego powiedzenia „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus“.

1) Tow. Robotników okr. leszczyńskiego. Na zjazd prezesów i delegatów Tow. Katol. Robotników Polskich okręgu leszczyńskiego, jaki odbył się wczoraj w niedzielę, o godz. 11 m. 30. na małej salce w Domu Katolickim, zjechało liczne grono przedstawicieli Tow. robotniczych, jak z Bukowca G., Goniemba, Gostynia, Kąkolewa, Krobki, Oporowa, Rydzyny, Piasków, Ponieca, Świerczyny, Domachowa i Leszna. Zebranie w obecności wiel. patrona Towarzystw robotniczych ks. prob. Jankiewicza, zajął przez okrogowy drh. Zieliński staropolskim „Niech będzie pochwalony“ poczem sekretarz drh. Gryczka przeczytał protokół z ostatniego zebrania z 20 listopada 1927 r. a przez okr. drh. Zieliński przedłożył sprawozdanie roczne z działalności zarządu. W dalszym ciągu przez drh. Zieliński przeczytał komunikat o dwutygodniowych kursach oświatowych w Poznaniu dla delegatów, rozpoczynających się 3 lutego br., do których wybrano drh. Wawrzyniaka i komunikat obchodu dnia robot. katol., co do którego uchwalono urządzić tenże obchód w Gostyniu 9 maja. Po wyczerpaniu komunikatów, przystąpiono do dalszego ciągu sprawozdania zarządu t. zn. do sprawozdania skarbnika, które dał drh. skarbnik Papież Tomasz, poczem na wniosek członka komisji rewizyjnej drh. Przewoźnego z Ponieca uchwalono absolutorjum dla ustępującego zarządu. Na tym czasowym przewoźnego zebrania poproszono wielb. ks. patrona i proboszcza Jankiewicza, poczem przystąpiono do wyboru nowego zarządu, do którego wybrano na prezesa drh. Papieża Tomasza, dotychczas. skarbnika, na zast. drh. Rzeźniczaka, na sekretarza drh. Kędzióra, na skarbnika drh. Rzeźniczaka, na zast. sekret. drh. Stefaniaka z Gostynia. Po konstytuowaniu się nowego zarządu zabrał głos wielb. ks. prob. Jankiewicz, składając podziękowanie ustęp. zarządowi za pobożną pracę i życzenia owocnej pracy dla nowo-obranego zarządu. W ogólnej harmonii i przy zrozumieniu dla organizacji ruchu robotniczego zebranie około pół do 2-giej po poł. zamknął staropolskim „Szczęść Boże“.

1) Z kinoteatrów. Z premier, jakie odbyły się w tuł. kinoteatrach w ubiegłą sobotę, należy podnieść wyświetlany przez kinoteatr „Imperial“ film „Z dymem pożarów“. Jest to efektowny obraz z wojny światowej, którego wartość oprócz walorów artystycznych stanowi dobra tendencja: potępienie wojny zaborczej a uznanie dla wojny obronnej. (Inaczej) robią fałszywi pacyfści, którzy podstępnie agitując przeciwko wojnie są wyrozumiali dla napadających a wrogo usposobieni dla tych, co się bronią. Wesołą i pouczającą komedję wyświetla kino „Apollo“. Tytuł trochę nieodpowiedni, trochę niepotrzebnych i nadmiernych, bo „kilometrowych pocałunków“, ale miły przewodnia, dobra, bo głosząca, zwycięstwo szczerzej, prościej miłości nad pyłkami i fałszywymi miłostkami. Poza tym młody, lekkomyślny przniak wychodzi zwycięsko z kłopotów życiowych, stając się solidnym pracownikiem i rzutkim przedsiębiorcą. Warto pójść, zobaczyć, bo obraz łączy „piękne z pożytecznym“.

1) Ruch kolejowy na linii Leszno-Rawicz. W związku z ostatnimi silnymi opadami i zawiejami śnieżnymi, podano w prasie pozańskie, że ruch kolejowy na linii Leszno-Rawicz był chwilami przerywany, z powodu zasp dochodzących do wysokości półtora metra. Pogłoski te jednak, po zasięgnięciu informacji u wiarogodnego źródła, okazują się nieścisłymi, gdyż przzerw w ruchu nie było, zachodziły jedynie mniejsze kilkuminutowe opóźnienia. Na innych liniach w tutejszym okręgu również żadnych przzerw nie notowano.

E. W. PIERCE

Córki milionera.

Powieść, (przekład z angielskiego).

101)

ciąg dalszy.

W pewnego dnia przyniósł obiad i zamierzając odchodzić, Finetta nagle zapytała:
- Czy pani masz dzisiaj jakie polecenie dla córki?
Beta spojrzęła zdumiona.
- Nie. Myślaim, że nie umiesz po angielsku?
- Zależy od tego, - odparła spokojnie Finetta.
- Czy pani może także nie masz nic do powiedzenia?
- Nie.
- Nani, jeśli się pani. Jesteś nieszczerliwa. Postanowiłam nie być za wola córki, ale potrzebuję pomocy. Czy nie powiedziałam ci, że...
Beta stała z zakrzywionym wzrokiem.
- Ktożby...
- Ja - odpowiedziała Finetta.
- Czy...
- Wabnym obliczu służącej przebiegł cieniutki...
- Jak B...
- Wobec...
- Tak, p...
- To było...

uwieczoną w niewypowiedziane wesołym usposobieniu.

Gdy nadeszła obiadowa godzina Finetta znowu ukazała się, dając znak, że pani Sardin podchodzi na korytarz. Tem samym rozmowa z nią stała się niemożliwą.

Beta wsunęła jej do ręki list do Eryka Saxe, który ona natychmiast ukryła w kieszeni. Za chwilę młoda dumpanina znowu była sama.

W dwadzieścia i cztery godziny przyniosła jej francuska starynka w serwetce zawinięta odpowiedź. Po jej wyjściu Beta otworzyła drogę list i znalazła w nim wybuch gwałtownej miłości i oburzenia wraz z zachęcającą do odwagi podtekstą.

„Wzantaj Finette!“ pisał Eryk Saxe. „Jestem przekonany, że ona jest szczerą. Zrażam mnie także we mnie wiarę i bądź pewna, że Cae Kocham z całej duszy. Panna Van o każdej chwili przyjmie Cię w swój dom. Miej odwagę, najdroższa!“

Beta pokręciła pochłonięta martwy papier i zupełnie już uspokojona co do swego dalszego losu, przypięła kochawca miłością. W tem ktoś przekreślił klucz we drzwiach i zaledwo miała czas na schowanie listu, kiedy weszła pani Sardin.

- No i cóż ty uparte, leniwe dziecko! - zaczęła - jak długo zamysłasz tu jeszcze siedzieć? Czy dotąd nie namyśliłaś się iść za głosem rozsądku?
- Rozsądku... zapewne - odpowiedziała Beta - ale nie dam się nakłonić namowom do małactwa z baronem.

Z oczu pani Sardin posypały się iskry gniewu.
- Nie zapominaj, że siryj ma prawo rozporządzać twoim majątkiem. Beatrixe. Wszyscy już wiedzą o tem, że z powodu choroby jesteśmy zmuszeni trzymać cię w domu i z powodu dziwnej myśli, którą wbiłaś sobie w głowę. Nie zrzucaj się... to

jest właściwa nazwa na twoje cierpienie. Bo, że odmawiasz ręki baronowi i kochasz się do szaleństwa w jakimś tam nieznanym malarzu, to można przypisywać tylko pomieszaniu zmysłów. Jeżeli w krótkim czasie nie dasz dowodu, że stan twój się polepszył! to będziemy zmuszeni więcej jeszcze ograniczyć twą wolność.

Groźba zawarta w tych słowach, wzniosła nową obawę w biednej dziewczynie, ale nie straciła odwagi i odparła w pogardliwym tonie:

- Chcesz zapewne zamknąć mnie w domu obłąkanych i mój majątek zabrać sobie? Godnym to jest ciebie, ciotko! Ale czyż nie mam przyjaciół! którzy będą za mną świadczyć?

- Twój opiekun nie potrzebuje znać na to, co powieją twoi przyjaciele - odpowiadała chłodno pani Sardin. Słuchaj mnie. Czuj się w prawie wycią jak najstarszych środków, aby ciebie i rodzinę swoją uchronić od wstydu z powodu tego niestosownego małżeństwa.

Beta stała przed nią blada, ze spuszczeniem oczyma.

- Chciałabym pomówić ze siryjem, - rzekła wreszcie.

- On nie chce cię widzieć tak długo, dopóki nie spełnisz mej woli.

- Ach, rozumiem! - zawołała Beta. - Ty nie pozwalaś mi przyjść do mnie, w obawie aby on nie ulitował się nad moim stanem! Ciotko, nie masz serca, ani przywiązania do nikogo! A więc zamknij mnie w domu obłąkanych, dręć mnie do śmierci! ale nigdy nie pójdz za człowieka, którego mi przeznaczyłaś, i nigdy nie przesłanę kochać tego! do którego serce moje na zawsze należy! A teraz odejdz! Nie mogę znieść twego widoku.

ciąg dalszy nastąpi.

l) **Stow. Chrz. N. Naucz. Szkół Powszechnych** W sobotę, dn. 19. bm. o 4 g. 15 m. na salce powsz. szkoły męskiej odbyło się walne roczne zebranie Stow. Chrz. N. Naucz. Szkół Powszechnych. w obecności p. rektora Kutnera i licznie przybyłych członków. Zebranie zagalął prezes prof. Hałas poczem w zastępstwie nieobecnej sekretarki p. Patulskiej protokół z ostatniego zebrania odczytał p. Tomasz Weiss, prezes p. Hałas złożył sprawozdanie z rocznej działalności zarządu a skarbnik p. Ballhaus sprawozdanie kasowe ze składek i funduszu pogrzebowego. W zakończeniu sprawozdań prez. p. Hałas ustępując wraz z całym zarządem i zarządzając 5 minutową przerwę prosił o wybór tymczasowego prezydium zebrania. Zgodnie z tem powołano na tymcz. przewodn. p. Szymańskiego (senior) na sekretarza p. Szymańskiego (junior) i na ławników p. Naglera i Masiaka. Po wznowieniu dalszych obrad zabrał głos p. rektor Kutner, wyrażając podziękowanie ustępującemu zarządowi za położone prace. Te słowa mówcy spotkały się z jednogłośnie uznaniem wszystkich zebranych. W dalszym ciągu obrad przystąpiono do wyboru nowego zarządu, do którego powołano ponownie na prezesa p. Hałasa, na zastęp. p. Zboralskiego na sekr. p. Patulską, na zast. sekr. p. Teodorę Szeiner-tównę, na skarbnika p. Ballhaus, na referenta adm. p. Weiss, na referenta oświat. p. Wład. Kutnera z Kąkolęwa, do komisji rewizyj. p. Naglera i Weiss. Wybór nowego zarządu a w szczególności prezesa p. Hałasa, przyjęto ku ogólnemu zadowoleniu powszechnymi oklaskami, za co serdecznie podziękował prezes p. Hałas. Wznosząc okrzyk na cześć „Najjaśn. Rzplitej Pol. i p. Prezydenta Ig. Mościckiego“ powtórzony trzykrotnie. W dalszym ciągu załatwiono kilka komunikatów zarządu, kilka spraw lokalnych w wolnych głosach dotyczących zaobronowania szkół pedagogicznych, i około 6 g. wiecz. zebranie zamknięto, aby przejść do lokalu Esplanady na skromną herbatkę koleżeńską.

l) **Zabawa Związku Cechów.** W sobotę, dn. 19. bm. o godz. 8-mej wycieczki na dużej sali w Strzelnicy odbyła się buczna zabawa, urządzona staraniem Związku Cechów rzemieślniczych. Właściwą zabawę taneczną poprzedziła dwukrotowa operetka p. t. „Począ w lesie“ w wykonaniu naszych sil amatorskich. Główna rola pocemistrza odegrał przez p. Foerster, wypadła jak zwykle interesująco, role pozostałych dwóch pp. Bresińskiego w osobie francuza i Ignora w osobie opiekuna wypadły równie zadawalająco, Główną rolę kobiecą odegrała z wielką werwą p. Laskowska, jako dama serca kawalera poczytliwym, rolę p. Placzkówny i Stefaniakówny równie dobrze. Całość, szczególnie śpiewy i tańce menueta udatna, to też wykonawcom nie szczędzono gromkich oklasków. Po wystawieniu operetki rozpoczęto tańce. Przygrywała orkiestra 55 p. p. z niezmordowanym animuszem.

l) **Kółko Włościanek.** W niedzielę, 20. bm. odbyło się w Domu Katolickim zebranie Kółka Włościanek, na którym ciekawy i pouczający nader referat wygłosiła prelegentka z Poznania. Szersze sprawozdanie ze zebrania podamy w najbliższym numerze „Przyjaciela Rolnika“.

l) **Choroby zakaźne.** W czasie od 1. stycznia do 19 stycznia br. zgłoszono: w Lesznie: 1 wypadek błonicy, 1 wypadek zakażenia potogowego, 2 wypadki błonicy, 1 wypadek zgonu na gruźlicę płuc. W Nowejwsi: 2 wypadki jaglicy, w Róbczysku 1 wypadek jaglicy.

ZABOROWO.

zo) **Kółko śpiewu „Nowowiejski“ w Zaborowie.** Jutro we wtorek, o godz. 7.30 wiecz. lekcja śpiewu w szkole przy ul. Kościelnej. Upraszam o kompl. przybycie. Dyrygent.

RAWICZ.

rz) **Morderstwo.** Wczoraj (w niedzielę) 20. bm. o godz. 4.15 podczas zabawy w Strzelnicy wybuchła sprzeczka, w toku której sekretarz miejski Mądry Jan zastrzelił wachmistrza z 55 p. p. w Rawiczu, Wincen-tego Jakubowskiego. Powód sprzeczki jest dotych-czas jeszcze nie ustalony, a wyjaśnieniem całego zajś-cia zajmie się policja (n.)

PONIEC.

pc) **Pożar.** W czwartek, dnia 17. bm. pomiędzy godziną 4 a 5 popołudniu wybuchł pożar w mieszka-niu p. Józefa Kaczmarka w Poniecu. Żona p. K. zajęta w tym czasie w kuchni pracą domową, usły-szała nagle płacz swego dziecka, spłacającego w przy-ległym do kuchni pokoju. Gdy otworzyła drzwi buch-nęły z pokoju kłęby dymu. Na krzyk pani K. zbiegli się ludzie i pomogli ugasić ogień, który powstał wskutek zaproszenia się iskr z pieca. Szkoda na ogół nieznaczna. (zg. ns.)

WIELKOPOLSKA.

w) **Inowrocław. (Z Rady miejskiej.)** Rada miej-ska m. Inowrocława dokonała wyboru nowego prze-wodniczącego rady miejskiej. Został nim radny Gło-wacki (P. P. S.), dotychczasowy p.zez adw. Miel-czarek, przepadł jedynym głosem.

P) **Walka z komunizmem.** Ostatnio wpadł w ręce policji Komunistyczny Komitet Wykonawczy na Poznańskie i Pomorze w liczbie 30 osób. W chwili wkroczenia policji do domu przy ul. Szewskiej 9, komitet komunistyczny opracowywał program ob-chodu 10-lecia zmierzłych przywódców komunistycz-nych Karola Liebknechta i Róży Luksemburg i 5-lecie zgonu Lenina. Program w myśl instrukcji z Moskwy przewidywał wielkie demonstracje robot-nicze w Poznaniu i na Pomorzu. W ręce policji wpadł ruchliwy agitator komunistyczny Stefan Maj-chrzak, przyjaciel, osławionego Bema, który został skazany w tych dniach na dwa lata twierdzy, oraz osławiony redaktor „Kurjera Powszechnego“ w Lesz-

w) **Bydgoszcz. (Smierć wskutek zamaznięcia.)** W pobliżu kamalu znaleziono kobietę, dającą słabe oznaki życia. Przewieziona do szpitala, nieszczęśliwa zmarła z powodu przemarznięcia. Była to 42-letnia Teresa Romp, mieszkanka zakładu dla dziewcząt ewan-gelickich w Bydgoszczy. Ulegała ona atakom epileptycznym i przypuszczalnie zaślabiła w drodze a brak natychmiastowej pomocy spowodował śmierć z powo-du przeziębienia.

w) **Bydgoszcz. (Nowe władze miejskie.)** Rada miejska Bydgoszczy dokonała wyboru nowego prezydium, w skład którego weszli: jako prezes p. K. Beyer (Ch. D.), jako wiceprezesi p. Faustyniak (N. P. R.), p. Fidler (Stron. Nar.) i p. Zmudziński.

POMORZE.

p) **Toruń. (Sprawa lotu transatlantycznego z Po-morza.)** Komitet wojewódzki Ligi obrony powietrznej państwa w Toruniu wyjął się w związku z pogłoskami, podanymi w niektórych dziennikach o za-mlerzonym lotu transatlantycznym z Pomorza, iż wie-domości powyższe są nieścisłe, ponieważ komitet nie przesadzał tej sprawy i podejmował się tylko sub-wencionowaniem lotu. Zarząd komitetu zwracał się do ministerjum, spraw wojskowych, z prośbą o wy-danie opinii, czy impreza taka, której pomysły wy-szedł z kół społeczeństwa pomorskiego, jest możli-wa i celowa. Jednocześnie komitet stwierdza kate-gorycznie, iż techniczne szczegóły lotu nie były wo-góle rozważane. Teraz sprawa jest przesądzona w kierunku negatywnym, o ile chodzi o zajęcie się nią przez komitet wojewódzki Ligi obrony powietrznej państwa w Toruniu.

p) **Gdańsk. (Wycieczka Volkstagu do Warszawy.)** Jak się dowiaduje „Ajenca Wschodnia“ z dobrze poinformowanego źródła, projektowana jest w niedługim czasie wycieczka członków gdańskiego Volkstagu do Warszawy. W skład wycieczki mają wejść przedstawiciele stronnictw koalicyjnych obecnej większości rządowej.

ŚLĄSK.

s) **Rybnik. (Dwuletnie dziecko w gotującej wodzie)** W mieszkaniu Abrahama Majerowicza w Rybniku wpadł do kuba gotującej się wody 2-letni syn Majerowicza, doznając przy tem tak silnego poparze-nia, że w drodze do szpitala zmarł. Policja pociągnęła ojca do odpowiedzialności za brak dozoru.

BYŁA KONGRESÓWKA.

bk) **Lublin. (Samobójstwo z powodu podatków.)** Dnia 17. bm. popełnił samobójstwo przez utopienie się Kazimierz Podkościecny, właściciel sklepu masar-skiego w Lublinie. Na brzegu Bystrzycy znaleziono obok koczucha dwie kartki, w których oświadczył, że ponieważ Izba Skarbowa odmówiła mu wszelkich ulg w placeniu podatków, preto znalazłszy się w sytuacji bez wyjścia, musi sobie odebrać życie.

bk) **Białystok. (Żydzi książkoburcami)** W wyniku trwającej od dłuższego czasu na terenie osady Myszy-niec walki między ortodoksami a organizacją Poalej-Ceirej-Sjon, ortodoksi pozostający pod wpływem miej-scowego rabina, wtargnęli w nocy do lokalu organi-zacji Poalej-Ceirej-Sjon i zdemolowali go doszczętnie. Znajdującą się w tym lokalu bibliotekę ortodoksi w całości zniszczyli, paląc i rozrywając kilkadziesiąt tomów.

MAŁOPOLSKA.

mp) **Lwów. (Wspomnienia o Kasprowiczu.)** Podjęmując inicjatywę znanego krytyka twórczości Kas-prowicza, dr. Stefana Kolaczowskiego i wdowy po poecie Marii Kasprowiczowej, zarządowy związek li-teratów polskich we Lwowie, którego Kasprowicz był członkiem honorowym postanowił wydać książkę, za-wierającą wspomnienia osobiste o Kasprowiczu jego przyjaciół i znajomych. Zakład Narodowy im. Os-cyńskich podjął się sfinansowania i wydania tego dzieła, przeznaczając czysty zysk dla dyspozycji ko-mitetu redakcyj. na mauzoleum Kasprowicza na Harandzie.

KRESY WSCHODNIE.

ke) **Wilno. (Banda rozbójnicza.)** Posuwający ze Świecian do Lyntup mieszkający we Włoszynie, Piot-rulków znalazł w pobliżu Świecian nieprzytomnych pobitych mieszkańców wsi Klaczyska Anna i Grze-gorzka Piotrukowych. Okazało się, iż Grzegorz Pio-trulków ma dwie rany kłute, a Anna Piotrukowa jest dotkliwie pobita. W wyniku dochodzenia ustalono,

Z Poznania.

nie Migdalewicz. W wyniku przesłuchania zwol-niono 18 osób, natomiast 12 przekazano do wię-zienia sądowego. Przy aresztowanych znaleziono ob-fity materiał obciążający.

P) **Ku porozumieniu.** We czwartek, 17. b. m. wszczęte zostały pertraktacje między przedstawicie-lami związku lekarzy a zarządem poznańskich kasy chorych. Związek lekarzy okazując dobrą wolę i skłonność do likwidacji długotrwałego zatargu, wy-stąpił do organizacji obwodowych z pismem, upo-ważniającym do pertraktacji wstępnych, obecnie więc sytuacja przedstawia się w ten sposób, że per-traktują między sobą organizacje obwodowe.

iz napadu dokonali 2 włościanie, którzy zrabowali napađenym 200 zł gotówki. Należy przypuszczać, iż ma się tu do czynienia z poważniejszą organizacją bandycką, która niepokoi mieszkańców powiatu świę-ciańskiego.

Z SZEROKIEGO ŚWIATA.

Walka ze zbrodniczością w Nowym Jorku.

Nowy naczelnik policji nowojorskiej, Whalen, zabrał się do walki ze wstępującą niesłychanie zbro-dniczością wschodniej metropolii Stanów Zjednoczo-nych w sposób oryginalny. — Zamłast urządzania obław ucoonych na ulicach i w podejrzanych loka-lach publicznych, urządził oblawy takie w biały dzień na najruchliwszych ulicach i bulwarach, wy-chodząc z założenia, że waleśanie się bez celu w godzinach pracy musi świadczyć o nienormalnym sposobie życia. Oddział więc wywiadowców policyj-nych przebiegał po ulicach Nowego Jorku i za-trzymują wszystkich elegancko ubranych próżni-ków, wystających po rogach, paradujących po uli-cach lub przebywających w lokalach publicznych i bada ją ich skrupulatnie, a w razie najmniejszego podejrzenia o nieścisłość otrzymanych informac-ji, odprowadzają do komisariatu. Ze drastyczny ten śro-dek daje wyniki pożądanę, tego dowodzi przepie-nienie w ciągu zaledwie kilku dni wszystkich cel aresztów nowojorskich aresztowanymi w ten sposób przemytnikami alkoholu, sprzedawcami morfiny, op-ium i innych narkotyków, poszukiwanymi od dawna zbrodniarzami, włamywaczami, a nawet mordercami.

Wprawdzie rzeczą mocno w ten sposób liczbą przynajmniej eleganów na ulicach Nowego Jorku, jednocześnie wszakże przyczyniły się znacznie szereg przestępców.

Do grydy nowa choroba?

Dnia 1. stycznia rozpoczął się w Waszyngtonie zjazd lekarzy i bakteriologów, celem naradzenia się nad szerzącą się w zastraszający sposób epidemią grypy. Naczelnik amerykańskiego urzędu zdrowia, który sam zapadł na tę chorobę, nadał list, w którym przepowiada, że po zniknięciu grypy pojawi się jeszcze groźniejsza epidemia. Waszyngtoński ur-ząd zdrowia komunikuje, że wobec zastraszających rozmiarów epidemii jest zupełnie bezradny.

Program „Radja Poznańskiego“.

Wtorek, 22 stycznia.

13.00 Sygnał czasu. — Koncert gramofonowy.
14.00 Notowania giełdy pieniężnej i cen Rzeźniemiejsk
14.15 Komunikaty. 17.30 Kurs średni języka franc.
17.55 Transmisja z Warszawy. (18.50 Odczyt. 19.15
19.35 Odczyt. 20.00 Nadprogram. 20.30 Koncert wie-
czorny. 22.00 Sygnał czasu. 22.15 Muzyka taneczna

Program „Radja Warszawskiego“.

Wtorek, 22 stycznia.

11.56 Sygnał czasu. 12.10 Koncert z płyt gramof.
13.00 Komunikat. 13.15 Przerwa. 14.50 Komunikaty.
15.35 „La politique étrangère de la Pologne au mois
de décembre“. 16.00 Chwila lotnicza. 16.15 Program
dla dzieci. 16.45 Przerwa. 17.00 Odczyt. 17.25 Tran-
smisja odczytu z Katowic. Koncert popularny. 18.50
Rezonansość. 19.10 Nadprogram. 19.30 Odczyt. 19.55
Przerwa. 20.30 Koncert międzynarodowy.

Kącik mody.

Powrót wachlarza. Pisma kobiece sygnalizują w dodatku młód powrót wachlarza, który dawno już wyszły z użycia. Wachlarz okazuje się obecnie w wytwornych oprawach w stylu drugiego cesarstwa, niektórzy fabrykanci lunają wachlarze z mousseline i fiha. Duży wachlarz z piór stanowi jednak nadal prawdziwie wytworną rzecz kobiecy.

Wielbienie obuwia. Nowości w akcesoriach naj-waższej mody jest obuwie z wężowymi materiałami. Eszarytaty te są nieprzemakalne, a sportowane w polichloru ze skór w odpowiednim kolorze. Kłose obuwia dostarczany jest do koloru kakaowego i tor-ebki. Główną wadą owego kompletu w butach szarych z wężowymi i wężowej skóry, nie obawiajcie się i przy-kućcie uwagę.

sp. Dnia dn. 21. 1. 1929. Uray wiat są następujące:

Dziur murek	1	25.5
Fura angielska	1	41.08
Fura franc.	100	3.23
szwarc.	100	47.81
Makia murek	100	21.33
Guldery gdańskie	100	17.22

OGÓLNE WIADOMOŚCI

Obwieszczenie w sprawie normalizacji przemiatu.

W związku z ogłoszeniem w Orzędniku Urzędowym Nr. 1 z dnia 5. I. 1929. rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 1 grudnia 1928 r. o przemiale pszenicy i żyta, którym zakazany jest przemiał żyta na mąkę gatunku wyższego (jaśniejszą) aniżeli jednolitości typ każdorazowo oznaczony przez Ministra Spraw Wewnętrznych, podaje do wiadomości wszystkich zainteresowanych co następuje:

Starostwo posiada u siebie wzór mąki żytniej t. zw. typ obowiązujący, według którego wszystkie bez wyjątku młyny w całym powiecie obowiązane są z dniem 15 grudnia 1928 r. o zmielać żyto na mąkę jako gatunku najwzwyższego.

Ponieważ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa za konieczne, by każdy młyn posiadał u siebie wzorzec mąki typowej, wzywam niniejszem wszystkich właścicieli i dzierżawców młynów wszelkiego rodzaju do zapoznania się w ich własnym interesie w wzorzec mąki żytniej, typu obowiązującego. Mąkę można nabyć w Starostwie pokój 8.

Wzorce te w młynach powinny być umieszczone w dwóch szklanych słoikach (możliwie z brązowego szkła) z których jeden szczególnie zamknięty zostanie przez Starostwo opieczętowany urzędową pieczęcią i zaopatrzone nalepką z napisem „Urzędowo stwierdzony typ mąki żytniej”.

W drugim słoiku, niepieczętowanym, szczelnie zamkniętym, winna znajdować się mąka dla potrzeb młynowa przy przemiale żyta na mąkę według obowiązującego typu.

Mąki typowej dostarcza Starostwo dla każdego młyna po 1 kg. czyli na słoik po funcie 500 gramowym. Odpowiednie dwa słoiki należy ze sobą zabrać.

Niezależnie od tego, wskazanie jest aby zakłady przemysłowe przerabiałe mąkę żytnią w przepisowej jakości (piekarnie i t. p.) również zgłosiły do Starostwa próbe mąki (którą mogą nabyć w Starostwie lub w młynie większym, posiadającym wzorzec mąki typowej) dla urzędowego potwierdzenia zgodności tych wzorców z obowiązującym typem.

Zaznaczam, że podczas lustracji młynów i zakładów przerabiałych mąkę żytnią na pieczywo i inne wyroby porównywać będzie się badaną mąkę bądź z typem mąki znajdującym się na miejscu lustracji w urzędowo opieczętowanym słoiku bądź z zapranym przez lustratorów wzorcem.

Leszno, dnia 17 stycznia 1929. L. dz. 981/29 - 2- II.

STAROSTA POWIATOWY:

(-) Zentkeler.

o) Rejestracja ludności w Polsce. W połowie lutego ma być przeprowadzona w Polsce rejestracja ludności, zarządzona przez ministra spraw wewnętrznych na podstawie rozporządzenia Prez. Rzeczypospolitej o ewidencji ludności. Obecnie 80 proc. obywateli nie mieszka faktycznie w tych gminach do których są przynależni. Powoduje to wielkie trudności przy uzyskiwaniu dokumentów, wpisywaniu do ksiąg stałej ludności dzieci urodzonych w innych gminach z rodziców należących do danej. Na kresach, gdzie prowadzone były przestarzałe księgi stanowe, panuje obecnie w tej dziedzinie chaos. Rejestracja projektowana ma być w ten sposób, że każdy ojciec rodziny wypełni druk, który przez rzadców domów i komisariaty policji przekazany będzie do urzędu samorządowego, prowadzącego meldunki i ewidencje ludności. W każdej miejscowości sporządzona będzie kartoteka, każdy obywatel, stale zamieszkujący będzie do tej kartoteki wniesiony. Jednocześnie, przeprowadzana będzie korespondencja z gminą poprzedniego zapisu. Procedura ta wymagać będzie wiele pracy i potrwa cały rok.

o) Ubezpieczenia społeczne w Polsce. Ubezpieczenia społeczne w Polsce zabrały już, pomimo krótkiego czasu istnienia poważnie bardzo kapitały jako rezerwy lub konieczne pokrycia dla przyszłych świadczeń. Ogólna suma tych funduszy oceniają znawcy na półmiliarda złotych. Jeśli dodamy do tego sumy wydatkowane corocznie przez te instytucje, otrzymamy imponujące kapitały, na które złożony się składki ubezpieczonych i przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych i bankowych. Na pierwszym miejscu figuruje ubezpieczenie pracowników umysłowych, które zebrało już 120 milionów złotych. Na drugim miejscu figurują kasy chorych z sumą około 100 milionów zł. Fundusze te są jednak przeważnie ulokowane w inwestycjach samych kas. Na trzecim miejscu figuruje ubezpieczenie od wypadków, obejmujące obecnie tylko robotników fizycznych z cyfrą około 90 milionów zł, na czwartym miejscu ubezpieczenie inwalidzkie robotników, działające tylko w b. zaborze pruskim z sumą 55 milionów zł.

o) Opodatkowanie aut. Opracowany został projekt ustawy o ruchu autobusowym na drogach publicznych, Ustawa określa szereg wymagań, stawianych wozom autobusowym pod względem technicznym, taryf, rozkładu jazdy itd. Poza tem ma być wprowadzone obciążenie pojazdów podatkami na rzecz ulepszenia dróg istniejących, budowy mostów, przy czem wozy te będą zwolnione od innych opłat komunalnych.

Z Warszawy.

W) L. O. P. P. w p. Prezydenta. Protokół E. O. P. P. Prezydent Rappitę Ignacy Mościcki przyjął na Zamku delegację LOPP, z prezesem zarządu głównego inż. Eberhardtem. Delegacja wyczerpała p. Prezydenta po odpowiednim przemówieniu p. inż. Eberhardta, podnoszącem wielkie zasługi P. Prezydenta dla celów i zadań Ligi, dyplom członka honorowego w myśl znanej uchwały ogólnego zebraństwa z dn. 25 maja 1928. P. Prezydent w serdecznych słowach wyraził swą radość z powodu otrzymania godności członka honorowego Ligi i podziękował delegacji za wyrazy hołdu i uznania.

W) Wystawa kuratorjum warsz. okręgu szkolnego. Dnia 31. bm. nastąpi otwarcie w Warszawie wystawy szkolnej, organizowanej przez kuratorjum Wystawa ma na celu zobrazować stan i rozwój szkolnictwa za okres dziesięcioletni na terenie kuratorjum warszawskiego. Nie będzie to wystawa poszczególnych szkół, lecz całych działów pracy, w zakresie nauczania w szkołach powszechnych, średnich i seminarjach nauczycielskich. Niezależnie od poszczególnych przedmiotów nauczania będzie na wystawie dział wychowawczy. Będzie również reprezentowane szkolnictwo specjalne (dla głuchoniemych, ociemniałych, moralnie zaniedbanych i umysłowo upośledzonych). Ponadto uwzględniony będzie dział, dotyczący organizacji szkolnictwa, przedstawiona działalność samorządów, opiek szkolnych i kół rodzicielskich. W programie przewiduje się występy teatrów szkolnych, chórów i zespołów gimnastycznych z Warszawy i z prowincji, będą również wyświetlane o-

brazy z życia szkolnego.

W) Uparty samobójca. Na Dworcu w Warszawie w wagonie pociągu miejscowego Warszawa—Skierzniewice znaleziono konającego samobójcę, który otrut się jalkinś gryzącym płynem. Włócznie można postanowił denat zakończyć życie, gdyż prócz puskiej butelki znaleziono do połowy opróżnioną tubkę z pastytkami sublimatu, świeżo wyostrzoną tyłkę 19 cm., i otwartą brzytwę. Denat wyplł truciznę zażył sublimatu, i gdyby śmierć jeszcze nie nastąpiła miał pod ręką brzytwę i szylet. Przy samobójcy znaleziono dowód osobisty na nazwisko 31-letniego Stanisława Stedleckiego, zam. w Łodzi.

W) O czystości powietrza w miastach. Minist. spr. wewnętrznych w porozumieniu z minist. robót publicznych i minist. przemysłu i handlu uzgodniło i opracowało projekt rozporządzenia w sprawie zadytmiania miast. Rozporządzenie to ogłoszone będzie w Dzienniku Ustaw i przewiduje przepisy, mające na celu uchronienie mieszkańców miast od zatrucia się wydzielniami z kominów. Przepisy obejmować będą normy, regulujące budowę palenisk wszelkiego rodzaju, które powinny jaknajwięcej paliwa spalać, wydzielając maximum gazów, a nie sadzy. Na kominach powinny być zainstalowane siatki ochronne, filtrujące dym. Poza tem przepisy dotyczące będą budowy kominów fabrycznych. Tendencją władz jest spowodowanie w większych miastach zainteresowanie w kierunku zmiany polskiej węgla w domach prywatnych na gazowe i wysuwanie fabryk poza granice mieskalnych części miast.

Zeznania o obrocie.

Obwieszczenie w sprawie składania zeznań o obrocie za rok 1928 celem obliczenia podatku przemysłowego.

Izba Skarbowa przypomina niniejszem postanowienie art. 52 do 55 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) w myśl których należy w czasie od 1 stycznia do 15 lutego 1929 r. złożyć zeznania o obrotach osiągniętych w roku 1928.

Obowiązek składania zeznań odnosi się przy przedsiębiorstwach niesprawozdawczych (fizycznych).

- a) do każdego zakładu, zaliczonego do I i II kate gorii przedsiębiorstw handlowych.
- b) do każdego zakładu zaliczonego do kategorii I do V przedsiębiorstw przemysłowych.
- c) do każdego zajęcia przemysłowego, zaliczonego do kategorii I i II a i b zajęć przemysłowych.
- d) do każdego samodzielnego, wolnego zajęcia zawodowego (art. 9) przyczem zauważa się że przed siębiorstwa zaliczone według taryfy do I i II kat. handl. wzgl. I—V kat. przem., mimo zezwolenia po myśl art. 94 ustawy na prowadzenie przedsiębiorstwa za świadectwem niższej kategorii są obowiązane do złożenia zeznania i w razie niezłożenia narażają się na grzywnę z art. 103 oraz na skutki postanowienia art. 86 t. f. nierozpatrzenia ewent. odwołania.

Zeznania składa się w tych wypadkach w tym Urzędzie Skarbowym podatków i opłat, w którego okręgu znajduje się odnośny zakład handlowy lub przemysłowy wzgl. wykonuje się zajęcia przemysłowe lub samodzielną, wolną zajęcia zawodowe.

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie i inne przedsiębiorstwa które na zasadzie swych statutów lub specjalnych przepisów są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub do składania sprawozdań do zatwierdzenia właściwym organom — oprócz spółek akcyjnych — składają zeznania o obrotach wszystkich należnych do nich zakładów, lecz każdego oddzielnie temu Urzędowi Skarbowemu, w którego okręgu znajduje się siedziba głównego zarządu a spółki akcyjne Izbie Skarbowej, w której okręgu znajduje się zarząd.

W myśl ustępu 6 art. 53 ustawy o państwowym podatku przemysłowym przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, przedsiębiorstwa przemysłowe I do V kategorii a prowadzące prawidłowe księgi handlowe, oraz spółki wymienione w art. 54 ustawy zobowiązane są zapodać w zeznaniu o obrocie odrębne sumy obrotu osiągniętego w każdym poszczególnym miesiącu kalendarzowym ubiegłego roku.

O ile przedsiębiorstwo w roku ubiegłym uskuteczniło eksport półfabrykatów lub gotowych wyrobów oraz transakcje wynikające z obrotu uszlachetniającego czynnego (art. 3, poz. 15), to osiągnięty obrót z tych operacji należy wykazać w ankieście według ustalonego wzoru. Również w ankieście według ustalonego wzoru należy podać do jakich zakładów utrzymywanych za oddzielnymi świadectwami przemysłowymi (we własnym zarządzie i na własny rachunek) przekazano częściowo lub w całości swe wytwory (art. 53 ustęp ostatni) oraz wykazać w e-nach hurtowych ich wartość.

Przedsiębiorstwa, które osiągają obroty podlegające w myśl art. 7 różnym stawkom podatkowym, winny te kwoty wykazać w zeznaniach odrębnie.

Formularze zeznań, odrębne dla przedsiębiorstw przemysłowych i odrębne dla przedsiębiorstw handlowych, jak również ankiety do zeznania o obrocie otrzymać można bezpłatnie w każdym Urzędzie Skarbowym.

O ile w księgach handlowych nie są prowadzone oddzielne konta towarów, podlegających zróżniczkowanemu stawkom podatkowym, odnośnie przedsiębiorstwa zobowiązane są do dnia 15 lutego 1929 r. sporządzić szczegółowe wykazy obrotów, wymienionych w art. 7, lit. a, b; c i w ustępie drugim tegoż artykułu, jak również wykazy wytworów wzgl. towarów przekazanych do innych zakładów przemysłowych wzgl. handlowych, należących do tego samego właściciela (§ 78 rozp. Minist. Skarbu).

Wykaz ten należy przedłożyć razem z zeznaniem o obrocie. Złożone przez przedsiębiorstwa zeznania nie podlegające postanowieniom art. 52 i 53 ustawy, uważać się będzie jako nieistniejące.

W myśl ustępu 3, artykułu 56 ustawy należy do każdego zeznania dołączyć dowody miesięcznych kwartalnych wpłat podatku i to albo w oryginale lub też w odpisach.

Kto nie złoży zeznania o obrocie w terminie wyżej oznaczonym, lub kto przedstawi w zeznaniu o obrocie niepełne dane, ulegnie na zasadzie art. 103 ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550) karze grzywny od 50 do 500 złotych.

Kto zaś w celu uchylenia od ustawowej powinności podatkowej osoby własnej lub przez siebie zastępowanej poda w zeznaniu o obrocie nieprawdziwe wiadomości, które mogą się przyczynić do udaremnienia wymiaru albo uszczuplenia ustawowo należącego się podatku, ulegnie na zasadzie art. 105 niezależnie od obowiązku uiszczenia należności podatkowej, karze grzywny od dwukrotnej do dwudziestokrotnej sumy uszczuplonego względnie narażonego na zmniejszenie lub uszczuplenie podatku, a w razie okoliczności obciążających nadto karze pozbawienia wolności do trzech miesięcy.

Kto w celu uszczuplenia dochodu skarbowego prowadzi nierzetelne księgi handlowe, ulegnie karze pieniężnej od dwa do dwudziestokrotnej sumy uszczuplonego wzgl. narażonego na uszczuplenie lub zmniejszenie podatku, ponadto w razie okoliczności obciążających karze pozbawienia wolności do 6 miesięcy (art. 106).

Tej samej karze ulegają osoby, które świadomie z polecenia innych lub dla innych prowadzą nierzetelne na rachunkowość.

Przedsiębiorstwa handlowe III i IV kategorii oraz przedsiębiorstwa przemysłowe VI do VIII kategorii mogą również składać zeznania o obrocie i wtenczas, o ile oświadczą gotowość przedstawienia ksiąg handlowych, korzystając z uprawnienia ust. 3, art. 76 ustawy, polegającego na tem, że Komisja Szacunkowa nie może przyjąć do wymiaru innego obrotu, niż podano w zeznaniu, zanim księgi handlowe nie zostaną uznane za nieprawidłowe lub nierzetelne.

Wymiary podatku za rok 1928 nastąpią do 15 kwietnia 1929 r. poczem przyspadyają i pozostający do zapłacenia podatek winien być uiszczoney do dnia 15 maja br. o ile zaś wymiar uiszczoney do dnia Skarbowe (dla osób sprawozdawczych) w ciągu 14-tu dni, licząc od dnia następnego po doręczeniu za wiadomości (nakazu płatniczego).

W razie niezapłacenia podatku w wyżej oznaczonych terminach nastąpi ściąganie należności w drodze egzekucji z zastosowaniem 4 proc. kary za zwłokę zgodnie z art. 2 i 7 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 721) którą Ministerstwo Skarbu zmniejszy tymczasowo na 2 proc. rozporządzeniem z dnia 26. III. 1927 r. L.: DPO. 2652. I.

Poznań, w styczniu 1929 r.

Wielkopolska Izba Skarbowa.
Zast. prezesa: (-) Albrecht.

L. dz.: II, b.

RUCH W TOWARZYSTWACH

It Kolo Świdwa (Chopin). Dziś w poniedziałek, o godz. 8.30 lekcyja śpiewu w mui gimnazjum mek. O bezny udział prosi Zarząd.

It Chór Kościelny. Jutro we wtorek, o godz. 8-mej walne zebranie w Domu Kalafalkina. O liczny udział wszystkich członków czynnych i nieczynnych uprasza Zarząd.

It Stow. Młodych Polek. Dziś w poniedziałek, 8-mej wieczorem zbiórka II zastępu na probostwie, w sprawie niespodzianki. O przybycie wszystkich druhen prosi Zarząd.

It K. S. „Jutrzenka“ Leszno. Przypominamy członkom, że co wtorek kazdym tygodniem odbywają się o godz. 19-tej ćwiczenia lekkoatletyczne w ćwicni. Ćwiczenia powyższe odbywają się pod fachowym kierownictwem instruktora, z powodu czego, uprasza się o punktualne przybycie wszystkich członków ćwiczących. Ćwiczenia odbędą się jutro we wtorek, dnia 22 bm. w ćwicni miejskiej. O liczne przybycie prosi Zarząd.

Owies	30.25 — 31.25
Usosobienie slabe	47.00
Maks. 70% w. stand.	47.00
Usosobienie spokojne	59.50 — 63.50
Maks. oszcz. 85% w. wor.	59.50 — 63.50
Usosobienie spokojne	25.50 — 26.50
Otraby ziemne	25.25 — 26.25
Otraby sznne	39.00 — 41.00
Wyka latowa	00.00 — 00.00
Rzenak	37.00 — 39.00
Peluszka	45.00 — 48.00
Groch polny	85.00 — 70.00
Groch Victoria	59.00 — 64.00
Groch Fielberg	

Łub'n nieb eski	25 0' — 26 0'
Łub'n żółty	29 00 — 31 00
Seradela	47 00 — 51 00

Uwaga: Ogólne usosobienie sokoje, Uwagi ogólne: jezuzień browarowy w patunku wyborowym ponad il. łowania. Uwagi ogólne: Ceny orientacyjne notuje się parwet Poznań parwet Poznań

Koniec dzialu redakcyjnego.
 Redaktor naczelny: Stefan Machalewski.
 Redaktor odpowiedzialny: Stanislaw Szal.
 Czcionk. Drukarni Troszkielskiej Sp. z ogr. odp. w Lesznie.

Urzędowa Cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań dnia 19 stycznia 1929

Ceny transakcyjne	
Zyto 135 tonn paryt. Poznań	33,65 — 34,00
Ceny orientacyjne	
Zyto	33,50 — 34,00
Pszentka	41,75 — 42,75
Usosobienie niejednolite	
Jeczmiel przelatoły	32,00 — 33,00
Jeczmiel browarowy	34,00 — 36,00
Usosobienie spokojne	
Owies star.	00,00 — 00,00

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu.

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Leszczyński“

z Leszna

na miesiac luty za 2,14 zł i ściagnąć należność przez listowego.

dnia stycznia 1929.

(Podobać dokładny adres.)

Wyciąć, wypełnić dokładnie i wręczyć listowemu

Zamówienie na czasopismo.

Niżej podpisany prosi o dostarczenie czasopisma

„Głos Polski“

z Leszna

na miesiac luty za 2,14 zł i ściagnąć należność przez listowego.

dnia stycznia 1929.

(Podobać dokładny adres.)

Dnia 19 stycznia 1929 r. o godz. 22 powołał Pan Bóg do grona swych aniołków naszego ukochanego synka i braciszka śp.

Fredzia

w pierwszej wiosnie życia.

W smutku pogrążona

Rodzina Sobocińskich
Bojanowo.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 22 stycznia 1929 r. o godz. 2 po południu.

Dnia 19 stycznia zabrał Pan Bóg do grona swych aniołków naszego nstukochszonego synka i braciszka śp.

Stefcia

w 2 wiosnie życia.

Ciętko strapiona

rodzina Cichych.

Pogrzeb odbędzie się dziś w poniedziałek o godz. 4 po poł. z domu żałoby w Lesznie, szosa Osiecka za cmentarzem.

Za nadesłane nam tak licznie życzenia i kwiaty z okazji srebrnego wesela i zaręczyn, składamy na tej drodze staropolskie

„Bóg zapłać!“

Teofilstwo Dechnikowie i narzeczeni Poniec.

Książeczki kontraktowe

z rachunkiem zasług i ordynacji

oraz wykazem pożyczek

ich spłat

Drukarnia Leszczyńska Sp. z o. o.
Leszno Wlkp., ulica Wolności nr. 21.

Licytacja drzewa

sosn. użytkowego

odbędzie się w sobotę, dnia 26 stycznia br. o godz. 10 przed poł. w lesie prob. w Wilkowie Leszczyńskim

Młodzi, samodzielni

pomocnik piekarski

może się natychmiast zgłosić. Piekarnia, Zakowo — Nowe, stacja Lipno Nowe.

Warsztat obuwniczy

1 botwarkarnia, dobrze zanrowadzone, na sprzedaż. Ofert. piśm. pod lit. „W. B. 22“ do eksp. Głosu.

Maszyna

do szycia, używana, na sprzedaż. Leszno, ul. Głogowska 2. II. p. naprzeciw Starostwa.

Maszyna

krawiecka (damska) i stół składowy, dobrze utrzymane, natychmiast na sprzedaż. Leszno, Nowy Rynek 3, I. piętro.

Skradziono

Wielkie czarne wleczkowe wieszki wzięta przez P. K. U. Kościelnego w naszym Jan Szyszkiel, Świeciechowa, al. Lipowa 14, urodz. 31 lipca 1905 r. w Górnym pow. Leszno.

Radjo

4 lampowe, 2 rowery, maszynowa do szycia, narzedzia z warsztatu, szarpat do szwajcowania i różne inne rzecz. tanio na sprzedaż. Wiadomość: TRZUSZKE Leszno Średnie 22

Ekspedjenta

biegła, z dobrimi świadectwami, z branży towarów krótkich, bielizny i konfekcji, poszukuje posady natychmiast lub później.

Zgłosz. piśm. do eksp. Głosu pod nr. 100.

Służąca

wiejska, potrzebna natychmiast. Zgłoszenia: A. Thomas i Ska drogerja, Leszno, Wolności 1.

Hotel Conrad

LESZNO

W czwartek 24. bm.

świniobicie

Dziewczyna

do gospodarstwa potrzebna od 1 lutego br. Leszno, ulica Lipowa 24.

Uczni

szkolnych przyjmę na stancję z ciepłym utrzymaniem, blisko Rynku, oświetlenie elektr. Kto? wskaze „Głos“

Kino Apollo

Leszno — ulica Leszczyńskich nr. 30

Dziś i w dni następane wstrząsający dramat tragiczny przeżyć w. t.

LEKKIE KOBIETKI

Pełna emocji treści Kolosalna wystawa! Silne sceny artystyczne.

Początek o godz. 7 i 9. SENSACJA

Pokuta za winę, która nie była grzechem. Na bezdrożach wielkiego miasta. Gdy los się mści.

Kinoteatr „IMPERIAL“ (Hotel Polski)

Dziś i w dni następane jeden z najbardziej realistycznych i najbardziej emocjonujących film n. t.

„Z dymem pożarów“

Początek o godz. 7 i 9. Orkiestra dostosowana do obrazu.

Poszukuję

dobrze umebl. pokoju

natychmiast lub od 1. 2. br. — Zgłoszenia przyjmuj się w kinie „APOLLO“ w czasie przedstawień wiecz.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W srode, dnia 23 bm. o godz. 12 w południe sprzedać będą w Lesznie, przy ul. Wolności 16 (składnica fantów)

1 kompl. jadalnkę (ciemny dąb), 1 biurko
 1 leżankę, 1 lustro, 1 gramofon skrzynkowy
 1 kanapę, 4 fotele, 1 stół, 1 szafę do książek

najwięcej dających za gotówkę.

Dziurka, kom. sąd. z pol. w Lesznie

REGULAMINY PRACY

polaca

Drukarnia Leszczyńska Sp. z o. o.
Leszno Wlkp., ulica Wolności 21. Tel. 61 i 64.

Przedpłat: Na poczet wraz z tygod. „Przyjaciel Rolnika.“ „Ognisko Domowe.“, dodatkami powieściowymi i dodatkami ilustrowanymi z odnoś. do domu przez listowego wliczenie z opłatami pocztowymi wynosi kwartałnie 6,42 zł, miesięcznie 2,14 zł, w ekspedycji agenturach miesięcznie 1,80 zł, z odnośnieniem do domu 2,00 zł. Oddzielny numer 15 groszy.

Ogłoszenia: Wiersz milion, 6 lamowcy 15 groszy. Reklamy i lamowcy w dziale redakcyjnym 40 groszy. Najmniejsze ogłoszenie kosztuje 2.000 słów. Przy ogłoszeniu powtarzania adziela się rabata. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty odpadają. Za telefonicznie podane ogłoszenia nie przyjmujemy odpowiedzialności. Konto bankowe Bank Ludowy w Lesznie. Konto czekowe: P. K. O. Poznań 203736. Skrytka pocz. 22. W razie przesłanek w zakładzie, spowodowanych wyższą siłą, strażak lub temu podobnych, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma a abonanci nie mają prawa do odszkodowania.

Agenty pozamiejscowe: Rawicz: Rakosiewicz, katej. Bojanowo: Adamczewski, Dworcowy: Smigiel, Feliks Zbiniński, Gostyń: Kieślowski, Rynek: Ponięc: Stefanski, katejarnia. Krolak: A. Wielkiński. Wolsztyn: A. Smoczyński, ulica Kościelna nr. 1. Miejska Górka: A. Krawczyk, ulica Głogowa nr. 69. Sarzyna: J. Kosiński, skład kolonialny. Jutrosin: J. Ostrowski, Rynek nr. 9. Ząbów: M. Celiński, ul. Meszkińska nr. 67 i Matuszarak, katejarnia, ul. Marszałkowska. Stefanów: K. Handberg, ulica F. Drótkowski. Nowy Tomyl: L. Garski, ul. Garski. Popożenie: K. Jungier, Rynek. Władychów: T. Nowacki, Rynek. Restarzewo: P. Walecyn, J. Sura. Duhla: P. Rowiarz, R. Kawalski, Kozłmin: Królikowska. Wroniawy: Dalaszyński, Balak: J. Popiawski, Rynek. Zaborowo: W. Winkler, Rynek i Matyla, Rynek. Włoszakowice: Wajtkowiak, skład kolonialny. Świeciechowa: Koschel. Osieczka: Cieśliński, drogerja, Rynek. Rukwice: Góry: Szymalski, piekarnia.